

משניות סדר מועד

על פי מהדורת הרב דוד אלטאראס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים יע"א
שנת סוד יי ליראיו ובריתו להודיעם לפ"ק

הוצאת חטף-סגול

2023

הובא לדפוס באמצעות \LaTeX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחוניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללמוד
יהי רצון מלפניך יי אלהי שלא יאָרע דְבַר תְּקֻלָּה עַל יְדֵי וְלֹא אֶכְשֹׁל
בְּדַבֵּר הֶלְכָּה וַיִּשְׁמַח בִּי חֲבִירִי וְלֹא אֹמֵר עַל טְהוֹר טָמֵא וְלֹא עַל
טָמֵא טְהוֹר וְלֹא עַל מִתֵּר אֶסּוּר וְלֹא עַל אֶסּוּר מִתֵּר וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבִירֵי
בְּדַבֵּר הֶלְכָּה וַאֲשַׁמַּח בָּהֶם:

והאר"י צוק"ל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו

כִּי יִי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה:
גַּל עֵינֵי וַאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפותח הספר ללמוד בו יאמר

הִנְנִי רוֹצֶה לְלַמֹּד כְּדֵי שְׂבִיאוֹנִי תִּלְמוּד זֶה לִידי מַעֲשֶׂה וְלִידי מִדּוֹת
יִשְׁרוֹת וְלִידי יְדִיעַת הַתּוֹרָה וְהִרְיִנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קֹדֶשׁ
בְּרִיךְ הוּא וּשְׂכִינְתִּיהָ בְּדַחֲלֵיו וּרְחִימוּ וְיֵהִי נֹעֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ
וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֶׂה יְדִינוּ כּוֹנֵנָה:

משניות סדר מועד

יש בו י"ב מסכתות וזהו סדורן

א שבת כד פרקים · ב עירובין י פרקים · ג פסחים
י פרקים · ד חגיגה ג פרקים · ה ביצה ה פרקים ·
ו מועד קטן ג פרקים · ז ראש השנה ד פרקים · ח יומא
ה פרקים · ט סוכה ה פרקים · י תענית ד פרקים ·
יא שקלים ח פרקים · יב מגילה ד פרקים · בין הכל פ"ח
פרקים:

אבל כפי סדר תוספת יום טוב כך הוא · שבת · ערובין · שקלים ·
יומא · סוכה · ביצה · ראש השנה · תענית · מגילה · מועד קטן ·
חגיגה · ואלו ואלו דברי אלהים חיים:

מסכת שבת

פרק א

יציאות השבת · שתיים שהן ארבע בפנים · ושתיים
שהן ארבע בחוץ · כיצד העני עומד בחוץ
ובעל הבית בפנים · פשט העני את ידו לפנים · ונתן לתוך
ידו של בעל הבית · או שנטל מתוכה והוציא · העני
חייב ובעל הבית פטור · פשט בעל הבית את ידו לחוץ ·
ונתן לתוך ידו של עני · או שנטל מתוכה והכניס · בעל
הבית חייב והעני פטור · פשט העני את ידו לפנים · ונטל
בעל הבית מתוכה · או שנתן לתוכה והוציא · שניהם
פטורים · פשט בעל הבית את ידו לחוץ · ונטל העני
מתוכה · או שנתן לתוכה והכניס · שניהם פטורים:

ב לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנחה · עד שיתפלל ·
לא יכנס אדם למרחץ · ולא לבורסקי · ולא לאכול ולא
לדון · ואם התחילו אין מפסיקין · מפסיקין לקריאת
שמע · ואין מפסיקין לתפלה:

ג לא יצא החייט במחטו סמוך לחשכה · ששם ישכח
ויצא · ולא הלבלר בקלמוסו · ולא יפלה את כליו ·
ולא יקרא לאור הנר · באמת אמרו · החזן רואה היכן
תינוקות קוראים · אבל הוא לא יקרא · ביוצא בו לא
יאכל הזב עם הזבה · מפני הרגל עברה:

י ואלו מן ההלכות שאמרו בעליית חנניה (בן) חזקיה בן גוריון • כשעלו לבקרו • נמנו • ורבו בית שמאי על בית הלל • ושמונה עשר דברים גזרו בו ביום:

ה בית שמאי אומרים אין שורין דיו וסממנים וכרשינים • אלא כדי שישורו מבעוד יום • ובית הלל מתירין:

י בית שמאי אומרים אין נותנין אונין של פשתן לתוך התנור אלא כדי שיהבילו מבעוד יום • ולא את הצמר ליזרה אלא כדי שיקלוט העין • ובית הלל מתירין • בית שמאי אומרים אין פורשין מצודות חיה ועופות ודגים • אלא כדי שיצודו מבעוד יום • ובית הלל מתירין:

י בית שמאי אומרים אין מוכרין לנכרי ואין טוענין עמו • ואין מגביהין עליו • אלא כדי שיגיע למקום קרוב ובית הלל מתירין:

ח בית שמאי אומרים אין נותנין עורות לעבדן • ולא כלים לכובס נכרי • אלא כדי שיעשו מבעוד יום • ובבבלין בית הלל מתירין עם השמש:

ט אמר רבן שמעון בן גמליאל נזהגין היו בית אבא • שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי שלשה ימים קודם לשבת • ושזין אלו ואלו • שטוענין קורות בית הבד ועגולי הגת:

י אין צולין בשר • בצל • וביצה • אלא כדי שיצולו מבעוד יום • אין נותנין פת לתנור עם חשכה • ולא תררה על גבי

גחלים אלא כדי שיקרמו פניה מבעוד יום · רבי אליעזר
(בן יעקב) אומר כדי שיקרום התחתון שלה:

י" מְשַׁלְשֵׁלִין אֶת הַפֶּסַח בַּתָּנוּר עִם חֲשִׁיכָה · וּמֵאַחֲזִין
אֶת הָאוּר בַּמְדוּרָת בֵּית הַמוֹקֵד · וּבִגְבוּלֵין כְּדֵי שֶׁתֵּאָחֹז
הָאוּר בְּרֶבֶן · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר (אף) בִּפְחָמִין כָּל שֶׁהוּא:

פרק ב

בְּמָה מְדֻלֵּקִין · וּבְמָה אֵין מְדֻלֵּקִין · אֵין מְדֻלֵּקִין לֹא
בְּלֶכֶשׁ · וְלֹא בְּחוּסָן · וְלֹא בְּכֶלֶךְ · וְלֹא בְּפִתִּילַת
הָאֵידֵן · וְלֹא בְּפִתִּילַת הַמִּדְבָּר · וְלֹא בִירוּקָה שֶׁעַל פְּנֵי
הַמַּיִם · לֹא בְּזַפֶּת · וְלֹא בְּשַׁעוּה · וְלֹא בְּשֶׁמֶן קִיק · וְלֹא
בְּשֶׁמֶן שְׂרָפָה · וְלֹא בְּאַלְיָה · וְלֹא בְּחֶלֶב · נְחוּם הַמְּדִי
אֹמֵר · מְדֻלֵּקִין בְּחֶלֶב מְבָשֵׁל · וְחֲכָמִים אֹמְרִים אֶחָד
מְבָשֵׁל · וְאַחַד שְׂאִינוֹ מְבָשֵׁל · אֵין מְדֻלֵּקִין בּוֹ:

ב אֵין מְדֻלֵּקִין בְּשֶׁמֶן שְׂרָפָה בַּיּוֹם טוֹב · רַבִּי יִשְׁמַעֵאל
אֹמֵר אֵין מְדֻלֵּקִין בְּעֵטֶרֶן מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת · וְחֲכָמִים
מִתִּירִין בְּכָל הַשְּׂמָנִים · בְּשֶׁמֶן שֶׁמֶשְׁמִין · בְּשֶׁמֶן אֲגוּזִים ·
בְּשֶׁמֶן צְנוּנוֹת · בְּשֶׁמֶן דָּגִים · בְּשֶׁמֶן פִּקְעוֹת · בְּעֵטֶרֶן
וּבִנְפֶט · רַבִּי טַרְפוֹן אֹמֵר אֵין מְדֻלֵּקִין אֶלֶּא בְּשֶׁמֶן זֵית
בְּלֶבֶד:

ג כָּל הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵין מְדֻלֵּקִין בּוֹ אֶלֶּא פֶשֶׁתָן · וְכָל
הַיּוֹצֵא מִן הָעֵץ אֵינוֹ מְטַמֵּא טוֹמֵאת אֱהָלִים אֶלֶּא פֶשֶׁתָן ·

פְּתִילַת הַבֶּגֶד שֶׁקִּפְּלָה וְלֹא הִבֵּהְבָּהּ · רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר
טְמֵאָה וְאֵין מְדֻלֵּקִין בָּהּ · רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר טְהוּרָה
וּמְדֻלֵּקִין בָּהּ:

י' לֹא יִקּוּב אָדָם שְׂפּוֹפֶרֶת שֶׁל בֵּיצָה · וַיִּמְלֶאנָה שֶׁמֶן
וַיִּתְּנָנָה עַל פִּי הַנֵּר · בְּשִׁבִּיל שֶׁתֵּהָא מְנֻטָּפֶת · אֲפִילוּ
הִיא שֶׁל חֶרֶס · וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר · אָבֵל אִם חִבְרָה
הִיוּצֵר מִתְחַלָּה מוֹתֵר · מִפְּנֵי שֶׁהוּא כָּלִי אֶחָד · לֹא יִמְלֵא
אָדָם קַעֲרָה שֶׁמֶן · וַיִּתְּנָנָה בְּצַד הַנֵּר · וַיִּתֵּן רֹאשׁ הַפְּתִילָה
בְּתוֹכָהּ · בְּשִׁבִּיל שֶׁתֵּהָא שׂוֹאֶבֶת · וְרַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר:

ה' הַמַּכְבֶּה אֶת הַנֵּר · מִפְּנֵי שֶׁהוּא מַתִּירָא · מִפְּנֵי גוֹיִם ·
מִפְּנֵי לְסָטִים · מִפְּנֵי רוּחַ רָעָה · וְאִם בְּשִׁבִּיל הַחֹלָה
שֶׁיִּישֵׁן פָּטוּר · כָּחַס עַל הַנֵּר · כָּחַס עַל הַשֶּׁמֶן · כָּחַס עַל
הַפְּתִילָה חַיִּיב · וְרַבִּי יוֹסִי פּוֹטֵר בְּכֻלָּן · חוּץ מִן הַפְּתִילָה
מִפְּנֵי שֶׁהוּא עוֹשֶׂה פָּחַם:

י' עַל שְׁלֹשׁ עֶבְרִיּוֹת נָשִׁים מִתּוֹת בְּשַׁעַת לְדִתָּן · עַל שְׂאִינָן
זְהִירוֹת · בִּנְיָדָה · וּבַחֲלָה · וּבַהֲדַלְקַת הַנֵּר:

י' שְׁלֹשָׁה דְּבָרִים צָרִיד אָדָם לֹמֵר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עֶרֶב שַׁבָּת
עִם חֲשֻׁכָה · עֲשֶׂרְתָּן · עֲרַבְתָּן · הֲדַלִּיקוּ אֶת הַנֵּר · סָפַק
חֲשֻׁכָה סָפַק אֵין חֲשֻׁכָה · אֵין מַעֲשִׂרִין אֶת הַנִּדְאִי · וְאֵין
מְטַבִּילִין אֶת הַכֵּלִים · וְאֵין מְדֻלֵּקִין אֶת הַנֵּרוֹת · אָבֵל
מַעֲשִׂרִין אֶת הַדְּמָאִי · וּמַעֲרַבִּין · וְטוֹמְנִין אֶת הַחֲמִין:

פרק ג

בִּירָה שֶׁהִסִּיקוּהָ בְּקֶשׁ וּבִגְבָבָא • נֹתֵנִין עָלֶיהָ תְּבַשִּׁיל •
 בְּגִפְתָּ וּבִעֲצִים • לֹא יִתֵּן עַד שְׁיִגְרוּף • אוֹ עַד
 שְׁיִתֵּן אֶת הָאֶפֶר • בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים חֲמִין אָבֵל לֹא
 תְּבַשִּׁיל • וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים חֲמִין וְתְּבַשִּׁיל • בֵּית שְׁמַאי
 אוֹמְרִים נוֹטְלִין אָבֵל לֹא מַחְזִירִין • וּבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים אַף
 מַחְזִירִין:

בִּתְנֹור שֶׁהִסִּיקוּהוּ בְּקֶשׁ וּבִגְבָבָא • לֹא יִתֵּן בֵּין מֵתוֹכוֹ בֵּין
 מַעַל גְּבִיּוֹ • כִּפְחָ שֶׁהִסִּיקוּהוּ בְּקֶשׁ וּבִגְבָבָא • הֵרִי הוּא
 כְּכִירִים • בְּגִפְתָּ וּבִעֲצִים הֵרִי הוּא כְּתֵנֹור:

גִּ' אֵין נֹתֵנִין בֵּיצָה בְּצֵד הַמִּיחָם בְּשִׁבִּיל שֶׁתִּתְּגַלְּגַל • וְלֹא
 יִפְקִיעֲנָה בְּסוּדְרִים • וְרַבִּי יוֹסִי מִתִּיר • וְלֹא יִטְמִינָה בְּחוּל
 וּבִאֲבָק דְּרָכִים • בְּשִׁבִּיל שֶׁתִּצְלָה:

ד' מַעֲשֶׂה שֶׁעָשׂוּ אֲנָשֵׁי טְבֵרְיָא • וְהֵבִיאוּ סֵלֹן שֶׁל צוֹנֵן
 לְתוֹךְ אֵמָה שֶׁל חֲמִין • אָמְרוּ לָהֶן חֲכָמִים • אִם בְּשֶׁבֶת •
 כְּחִמִּין שֶׁהוּחֲמוּ בְּשֶׁבֶת • אֲסוּרִין בְּרַחֲצָה וּבִשְׂתִּיָּה • וְאִם
 בְּיוֹם טוֹב כְּחִמִּין שֶׁהוּחֲמוּ בְּיוֹם טוֹב • אֲסוּרִין בְּרַחֲצָה
 וּמִתְרִין בִּשְׂתִּיָּה • מִזִּיאַר הַגְּרוּף שׁוֹתִין הֵימָנוּ בְּשֶׁבֶת •
 אֲנִיכִי אַף עַל פִּי שֶׁגְּרוּפָה אֵין שׁוֹתִין מִמָּנָה:

ה' הַמִּחָם שֶׁפָּנְהוּ לֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ צוֹנֵן • בְּשִׁבִּיל שֶׁיִּחֲמוּ •
 אָבֵל נֹתֵן הוּא לְתוֹכוֹ • אוֹ לְתוֹךְ הַכּוֹס • כְּדִי לְהַפְשִׁירָן •

הַאֲלָפִס וְהַקֶּדְרָה שֶׁהֶעֱבִירָן מִרְתָּחִין · לֹא יִתֵּן לְתוֹכָן
תְּבִלִּין · אֲבָל נוֹתֵן הוּא לְתוֹךְ הַקֶּעֶרֶה · אוֹ לְתוֹךְ
הַתְּמָחוּי · רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר לְכָל הוּא נוֹתֵן · חוּץ מִדְּבַר
שֵׁשׁ בּוֹ חֵמֶץ וָצִיר:

י אין נוֹתֵינִין כָּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל בּוֹ אֶת הַשֶּׁמֶן · וְאִם
נִתְּנוּ מִבְּעוֹד יוֹם מִתֵּר · וְאִין גְּאוֹתִין מִמֶּנּוּ לְפִי שְׁאִינוֹ מִן
הַמוֹכֵן · מְטַלְטְלִין גַּר חֶדֶשׁ · אֲבָל לֹא יִשֶּׁן · רַבִּי שִׁמְעוֹן
אוֹמֵר כָּל הַנְּרוֹת מְטַלְטְלִין חוּץ מִן הַנֵּר הַדּוֹלֵק בְּשִׁבְתּוֹ ·
נוֹתֵינִין כָּלִי תַּחַת הַנֵּר לְקַבֵּל נְצוּצוֹת · וְלֹא יִתֵּן לְתוֹכוֹ מִים
מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְכַבֶּה:

פרק ד

בַּמָּה טוֹמְנִין וּבַמָּה אֵין טוֹמְנִין · אֵין טוֹמְנִין לֹא בַּגֶּפֶת ·
וְלֹא בַּזָּבֵל · וְלֹא בַּמֶּלַח · וְלֹא בַּסִּיד · וְלֹא בַּחוּל ·
בֵּין לַחִים וּבֵין יְבֵשִׁים · לֹא בַּתְּבֵן · וְלֹא בַּזִּגִּים · וְלֹא
בַּמוֹכִים · וְלֹא בַּעֲשָׂבִים בַּזֶּמֶן שֶׁהֵן לַחִים · אֲבָל טוֹמְנִין
בָּהֶן כְּשֶׁהֵן יְבֵשִׁין · טוֹמְנִין בַּכֶּסֶת · וּבַפִּירוֹת · בַּכִּנְפִי
יוֹנָה · וּבַנְּסוּרַת שֶׁל חֶרֶשִׁים · וּבַנְּעוּרַת שֶׁל פִּשְׁתָּן דִּקָּה ·
רַבִּי יְהוּדָה אוֹסֵר בַּדִּקָּה וּמִתִּיר בַּגֶּסֶה:

ב טוֹמְנִין בְּשִׁלְחִין · וּמְטַלְטְלִין אוֹתָן · בְּגִזֵּי צֶמֶר · וְאֵין
מְטַלְטְלִין אוֹתָן · כִּיצַד הוּא עוֹשֶׂה · נוֹטֵל אֶת הַכֶּסֶי וְהֵן
נוֹפְלוֹת · רַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר קָפָה מִטָּה עַל
צִדָּה וְנוֹטֵל · שְׂמָא יְטוֹל וְאִינוֹ יָכוֹל לְהַחֲזִיר · וְחֻכָּמִים

אומרים נוטל ומחזיר • לא כסהו מבעוד יום • לא יכסנו
משתחשך • כסהו ונתגלה • מתר לכסותו • ממלא את
הקיתון • ונותן לתחת הכר • או תחת הכסת:

פרק ה

במה בהמה יוצאה • ובמה אינה יוצאה • יוצא הגמל
באפסר • ונאקה בחטם • ולבדקים בפרומכיא •
וסוס בשיר • וכל בעלי השיר • יוצאים בשיר ונמשכים
בשיר • ומזין עליהן וטובלין במקומן:

ב חמור יוצא במרדעת • בזמן שהיא קשורה לו •
זכרים יוצאין לבובין • רחלות יוצאות שחוזות • כבולות •
וכבונות • העזים יוצאות צרורות • רבי יוסי אוסר בכלן
חוץ מן הרחלין הכבונות • רבי יהודה אומר עזים יוצאות
צרורות ליבש • אבל לא לחלב:

ג ובמה אינה יוצאה • לא יצא גמל במטוטלת • לא עקוד
ולא רגול • וכן שאר כל הבהמות • לא יקשור גמלים
זה בזה וימשוך • אבל מכניס חבלים לתוך ידו וימשוך •
ובלבד שלא יכרוך:

ד אין חמור יוצא במרדעת בזמן שאינה קשורה לו • ולא
בזוג אף על פי שהוא פקוק • ולא בסלם שבצוארו •
ולא ברצועה שברגלו • ואין התרנגולין יוצאין בחוטין •
ולא ברצועות שברגליהם • ואין הזכרים יוצאין בעגלה

שִׁתַּחַת הָאֵלֶּיָּה שְׁלֵהֶן · וְאִין הִרְחִילִים יוֹצְאוֹת חֲנוּנוֹת ·
וְאִין הֶעֱגֵל יוֹצֵא בְּגִימּוֹן · וְלֹא פָּרָה בְּעוֹר הַקּוֹפֵד · וְלֹא
בְּרִצּוּעָה שְׁבִין קֶרְנֶיהָ · פָּרְתּוֹ שֶׁל רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה
הֵיטָהּ יוֹצְאָה בְּרִצּוּעָה שְׁבִין קֶרְנֶיהָ · שְׁלֹא בְּרִצּוֹן חֲכָמִים:

פרק ו

בַּמָּה אִשָּׁה יוֹצְאָה · וּבַמָּה אִינָה יוֹצְאָה · לֹא תֵצֵא
אִשָּׁה לֹא בְּחוּטֵי צֶמֶר · וְלֹא בְּחוּטֵי פִשְׁתָּן · וְלֹא
בְּרִצּוּעוֹת שֶׁבְּרֹאשָׁהּ · וְלֹא תִטְבּוֹל בָּהֶן עַד שֶׁתִּרְפֹּם ·
וְלֹא בְּטוֹטֶפֶת · וְלֹא בְּסִנְבוֹטִין בְּזֶמֶן שְׂאִינָן תְּפוֹרִין ·
וְלֹא בְּכַבּוֹל לְרִשּׁוֹת הָרַבִּים · וְלֹא בְּעִיר שֶׁל זֶהָב · וְלֹא
בְּקִטְלָא · וְלֹא בְּנִזְמִים · וְלֹא בְּטַבַּעַת שְׂאִין עָלֶיהָ חוֹתָם ·
וְלֹא בְּמַחַט שְׂאִינָה נְקוּבָה · וְאִם יֵצֵאָה אִינָה חִיִּיבַת
חֲטָאת:

ב לֹא יֵצֵא הָאִישׁ בְּסִנְדֵּל הַמֶּסְמֵר · וְלֹא בִּיחִיד בְּזֶמֶן שְׂאִין
בְּרִגְלוֹ מִכָּה · וְלֹא בְּתַפְלִין · וְלֹא בְּקִמְיַע בְּזֶמֶן שְׂאִינָה מִן
הַמִּמָּחָה · לֹא בְּשִׁרְיוֹן · וְלֹא בְּקִסְדָּא · וְלֹא בְּמִגְפִּים · וְאִם
יֵצֵא · אִינוֹ חֵיב חֲטָאת:

ג לֹא תֵצֵא אִשָּׁה בְּמַחַט הַנְּקוּבָה · וְלֹא בְּטַבַּעַת שֵׁשׁ עָלֶיהָ
חוֹתָם · וְלֹא בְּכוֹלֵיָּאָר · וְלֹא בְּכוּבֶלֶת · וְלֹא בְּצִלּוּחִית שֶׁל
פְּלִיטוֹן · וְאִם יֵצֵאָה חִיִּיבַת חֲטָאת · דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר ·
וְחֲכָמִים פּוֹטְרִין בְּכוּבֶלֶת וּבְצִלּוּחִית שֶׁל פְּלִיטוֹן:

ד לא יצא האיש לא בסיף · ולא בקשת · ולא בתריס ·
ולא באלה · ולא ברומח · ואם יצא חייב חטאת ·
רבי אליעזר אומר תכשיטין הן לו · וחכמים אומרים
אינן אלא לגנאי · שנאמר וכתתו חרבותם לאתים
וחניתותיהם למזמרות · לא ישא גוי אל גוי חרב ·
ולא ילמדו עוד מלחמה · בירית טהורה · ויוצאים בה
בשבת · כבלים טמאין ואין יוצאין בהן בשבת:

ה יוצאת אשה בחוטי שער · בין משלה · בין משל
חברתה · בין משל בהמה · בטוטפת ובסנבוטין בזמן
שהם תפורין · בכבול ובפאה נכרית לחצר · במוד
שבאזנה · ובמוד שבסנדלה · ובמוד שהתקינה לנדתה ·
בפלפל ובגרגיר מלח · ובכל דבר שתתן לתוך פיה ·
ובלבד שלא תתן לכתחלה בשבת · ואם נפל לא תחזיר ·
שן תותבת · ושן של זהב · רבי מתיר · וחכמים אוסרים:

ו יוצאין בסלע שעל הצינית · הבנות (קטנות) · יוצאות
בחוטין · ואפילו בקסמין שבאזניהם · ערביות יוצאות
רעולות · ומדיות פרופות · וכל אדם · אלא שדברו
חכמים בהווה:

ז פורפת על האבן · ועל האגוז · ועל המטבע · ובלבד
שלא תפרוף לכתחלה בשבת:

ח הקטע יוצא בקב שלו · דברי רבי מאיר · ורבי
יוסי אוסר · ואם יש לו בית קבול פתותים טמא ·

סְמוּכוֹת שְׁלוֹ טִמְאִין מִדֶּרֶס • וְיוֹצְאִין בָּהֶן בְּשַׁבָּת • וְנִכְנָסִין
בָּהֶן בַּעֲזָרָה • כִּסָּא וּסְמוּכוֹת שְׁלוֹ טִמְאִין מִדֶּרֶס • וְאֵין
יוֹצְאִין בָּהֶן בְּשַׁבָּת • וְאֵין נִכְנָסִין בָּהֶן בַּעֲזָרָה • אֲנִקְטְמִין
טְהוֹרִים • וְאֵין יוֹצְאִין בָּהֶן:

ט הַבָּנִים יוֹצְאִים בְּקִשְׁרִים • וּבְנֵי מַלְכִּים בְּזוּגִין • וְכָל אָדָם •
אֵלָא שֶׁדִּבְרוּ חֲכָמִים בַּהוֹנָה:

י יוֹצְאִין בְּבִיצַת הַחֶרְגוֹל • וּבִשְׁן שׁוּעַל • וּבִמְסַמֵּר מִן
הַצְּלוּב • מִשּׁוּם רְפוּאָה • דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר • וְחֲכָמִים
אוֹמְרִים אֵף בַּחוּל אֲסוּר • מִשּׁוּם דְּרַכִּי הָאֲמוּרִי:

פרק ז

כָּלֵל גָּדוֹל אָמְרוּ בְּשַׁבָּת • כָּל הַשּׁוֹכֵחַ עֵקֶר שַׁבָּת • וְעָשָׂה
מְלָאכּוֹת הִרְבָּה בְּשַׁבָּתוֹת הִרְבָּה • אֵינּוּ חַיִּיב אֵלָא
חֲטָאת אַחַת • הַיּוֹדֵעַ עֵקֶר שַׁבָּת • וְעָשָׂה מְלָאכּוֹת הִרְבָּה
בְּשַׁבָּתוֹת הִרְבָּה • חַיִּיב עַל כָּל שַׁבָּת וְשַׁבָּת • הַיּוֹדֵעַ שֶׁהוּא
שַׁבָּת • וְעָשָׂה מְלָאכּוֹת הִרְבָּה • בְּשַׁבָּתוֹת הִרְבָּה • חַיִּיב
עַל כָּל אֵב מְלָאכָה וּמְלָאכָה • הָעוֹשֶׂה מְלָאכּוֹת הִרְבָּה
מֵעֵין מְלָאכָה אַחַת • אֵינּוּ חַיִּיב אֵלָא חֲטָאת אַחַת:

כא אַבוֹת מְלָאכּוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אַחַת • הַזּוֹרֵעַ • וְהַחֹרֵשׁ •
וְהַקּוֹצֵר • וְהַמַּעֲמֵר • הַדָּשׁ • וְהַזּוֹרֵה • הַבוֹרֵר • הַטּוֹחֵן •
וְהַמְרַקֵּד • וְהַלֵּשׁ • וְהַאֹפֶה • הַגּוֹיֵז אֶת הַצֶּמֶר • הַמְּלַבֵּנוֹ •
וְהַמְנַפֵּצוֹ • וְהַצּוֹבְעוֹ • וְהַטּוֹה • וְהַמְסִיד • וְהָעוֹשֶׂה שְׂתִי

בְּתֵי גִירִין • וְהָאוֹרֵג שְׁנֵי חוּטִין • וְהַפּוֹצֵעַ שְׁנֵי חוּטִין •
וְהַקּוֹשֵׁר וְהַמְתִּיר • וְהַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תַפִּירוֹת • הַקּוֹרֵעַ עַל
מִנֵּת לַתּוֹפֵר שְׁתֵּי תַפִּירוֹת • הַצָּד צָבִי • הַשּׁוֹחֲטוֹ •
וְהַמְפָּשִׁיטוֹ • הַמּוֹלְחוֹ • וְהַמַּעֲבֵד אֶת עוֹרוֹ • וְהַמּוֹחֵק •
וְהַמְחַתֵּכוֹ • הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת • וְהַמּוֹחֵק עַל מִנֵּת
לְכַתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת • הַבּוֹנֶה • וְהַסּוֹתֵר • הַמְכַבֶּה •
וְהַמְבַּעֵר • הַמְכַּה בְּפִטִּישׁ • הַמוֹצִיא מִרְשׁוֹת לְרְשׁוֹת •
הָרִי אֵלּוּ אַבּוֹת מְלָאכּוֹת אַרְבָּעִים חֹסֵר אַחַת:

א וְעוֹד כָּלל אַחֵר אָמְרוּ • כָּל הַכָּשֶׁר לְהַצְנִיעַ וּמַצְנִיעִין
כְּמוֹהוּ • וְהוֹצִיאוֹ בְּשַׁבָּת • חַיִּיב עָלָיו חֲטָאת • וְכָל שְׂאִינוֹ
כָּשֶׁר לְהַצְנִיעַ • וְאִין מַצְנִיעִין כְּמוֹהוּ • וְהוֹצִיאוֹ בְּשַׁבָּת •
אִינוֹ חַיִּיב אֶלָּא הַמַּצְנִיעַ:

ד הַמוֹצִיא תָּבֵן כְּמֵלֶא פִי פָּרָה • עֵצָה כְּמֵלֶא פִי גָמֶל •
עֵמִיר כְּמֵלֶא פִי טָלָה • עֲשָׁבִים כְּמֵלֶא פִי גְדִי • עָלִי שׁוֹם
וְעָלִי בְּצָלִים • לַחִים כְּגִרּוֹגֶרֶת • יְבֵשִׁים כְּמֵלֶא פִי גְדִי •
וְאִין מַצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה • מִפְּנֵי שֶׁלֹּא שָׁוּוּ בְּשִׁיעוּרֵיהֶן •
הַמוֹצִיא אוֹכְלִים כְּגִרּוֹגֶרֶת חַיִּיב • וּמַצְטָרְפִין זֶה עִם זֶה •
מִפְּנֵי שֶׁשָׁוּוּ בְּשִׁיעוּרֵיהֶן • חוּץ מִקְלִיפֵיהֶן • וְגִרְעִיגֵיהֶן •
וְעוֹקְצִיגֵיהֶן • וְסוֹכֵן וּמִרְסָנִין • רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר חוּץ מִקְלִיפֵי
עֲדָשִׁים • שֶׁמֶתְבַּשְׁלוֹת עִמָּהֶן:

פרק ח

הַמוֹצֵיא י"ז כְּדֵי מְזִיגַת הַכּוֹס · חֲלָב כְּדֵי גְמִיעָה ·
 דָּבֵשׁ כְּדֵי לִיתֵן עַל הַכֶּתִית · שֶׁמֶן כְּדֵי לְסוּךְ
 אֶבֶר קָטָן · מִים כְּדֵי לְשׁוּף בָּהֶם אֶת הַקִּילּוֹר · וְשֶׂאֵר כָּל
 הַמְשָׁקִין בִּרְבִיעִית · וְכָל הַשׁוֹפְכִין בִּרְבִיעִית · רַבִּי שְׁמַעוֹן
 אוֹמֵר כֻּלָּן בִּרְבִיעִית · וְלֹא אָמְרוּ כָּל הַשִּׁיעוּרִין הֵלְלוּ ·
 אֲלֵא לְמַצְנִיעֵיהֶן:

ב הַמוֹצֵיא חֶבֶל כְּדֵי לַעֲשׂוֹת אֶזֶן לְקַפָּה · גְּמִי כְּדֵי לַעֲשׂוֹת
 תְּלָאִי לְנֶפֶה וְלִכְבָּרָה · רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר כְּדֵי לְטוֹל מִמֶּנּוּ
 מִדַּת מְנַעַל לְקָטָן · נִייר כְּדֵי לְכַתּוֹב עָלָיו קֶשֶׁר מוֹכְסִין ·
 וְהַמוֹצֵיא קֶשֶׁר מוֹכְסִין חֵיִיב · נִייר מְחוּק כְּדֵי לְכַרוֹךְ עַל
 פִּי צְלוּחִית קִטְנָה שֶׁל פְּלִיטוֹן:

ג עוֹר כְּדֵי לַעֲשׂוֹת קָמִיעַ · קֶלֶף כְּדֵי לְכַתּוֹב עָלָיו פֶּרֶשֶׁה
 קִטְנָה שְׁבִתְפָּלִין · שֶׁהִיא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל · (דּוֹכְסוֹסְטוֹס כְּדֵי
 לְכַתּוֹב מְזוּזָה ·) דִּין כְּדֵי לְכַתּוֹב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת · כָּחוֹל כְּדֵי
 לְכַחוֹל עֵין אַחַת:

ד דָּבֶק כְּדֵי לִתֵּן בְּרֹאשׁ הַשְּׁבִשְׁבֶּת · זָפֶת וְגַפְרִית כְּדֵי
 לַעֲשׂוֹת נֶקֶב · שַׁעוּה כְּדֵי לִתֵּן עַל פִּי נֶקֶב קָטָן · חֲרִסִית
 כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פִּי כּוֹר שֶׁל צוֹרְפֵי זָהָב · רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר
 כְּדֵי לַעֲשׂוֹת פְּטָפוּט · סוֹבִין כְּדֵי לִתֵּן עַל פִּי כּוֹר שֶׁל צוֹרְפֵי
 זָהָב · סִיד כְּדֵי לְסוּד אֶצְבַּע קִטְנָה שְׁבִבָּנוֹת · רַבִּי יְהוּדָה

אומר כְּדִי לַעֲשׂוֹת כִּלְכוּל · רַבִּי נַחֲמִיא אֹמֵר כְּדִי לְסוּד
אֲנִדִּיפִי:

ה' אֲדָמָה כְּחוֹתֶם הַמְרָצוּפִין · דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא · וְחֲכָמִים
אֹמְרִים כְּחוֹתֶם הָאִיגְרוֹת · זָבֵל וְחוּל הַדֶּק כְּדִי לְזַבֵּל קֶלַח
שֶׁל כְּרוּב · דְּבָרֵי רַבִּי עֲקִיבָא · וְחֲכָמִים אֹמְרִים כְּדִי לְזַבֵּל
כְּרִישָׁא · חוּל הַגָּס כְּדִי לִתֵּן עַל מְלֵא כַף סִיד · קִנָּה כְּדִי
לַעֲשׂוֹת קוֹלְמוֹס · וְאִם הָיָה עָב אוֹ מְרַסֵּס · כְּדִי לְבַשֵּׁל בּוֹ
בִּיצָה קֵלָה שֶׁבִּבְיָצִים · טְרוּפָה וְנִתְּוֹנָה בְּאַלְפָּס:

י עֶצֶם כְּדִי לַעֲשׂוֹת תְּרוּד · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר כְּדִי לַעֲשׂוֹת
מִמְּנוּ חָף · זְכוּכִית כְּדִי לְגָרוֹר בּוֹ רֹאשׁ הַכֶּרֶךְ · צָרוֹר אוֹ
אָבֵן כְּדִי לְזָרוֹק בְּעוֹף · רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אֹמֵר כְּדִי
לְזָרוֹק בִּבְהֵמָה:

י חֶרֶס כְּדִי לִתֵּן בֵּין פָּצִים לַחֲבִירוֹ · דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה · רַבִּי
מַאִיר אֹמֵר כְּדִי לַחֲתוֹת בּוֹ אֶת הָאוֹר · רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר
כְּדִי לְקַבֵּל בּוֹ רְבִיעִית · אָמַר רַבִּי מַאִיר אֵף עַל פִּי שְׂאִין
רְאִיָּה לְדָבָר זָכָר לְדָבָר · שֶׁנֶּאֱמַר וְלֹא יִמָּצֵא בְּמִכְתָּתוֹ
חֶרֶשׁ לַחֲתוֹת אֵשׁ מִיְּקוּד · אָמַר לוֹ רַבִּי יוֹסִי מִשֵּׁם רְאִיָּה ·
וְלַחֲשׂוֹף מִים מִגָּבָא:

פרק ט

אמר רבי עקיבא • מנין לעבודה זרה שמטמאה במשא
בנדה • שנאמר תזרם כמו דזה • צא תאמר לו •
מה נדה מטמאה במשא • אף עבודה זרה מטמאה
במשא:

ב מנין לספינה שהיא טהורה • שנאמר דרך אניה בלב
ים • מנין לערוגה שהיא ששה על ששה טפחים •
שזורעין בתוכה חמשה זרעונין • ארבעה בארבע רוחות
הערוגה • ואחד באמצע • שנאמר כי כארץ תוציא
צמחה • וכגנה זרועיה תצמיח • זרעה לא נאמר אלא
זרועיה:

ג מנין לפולטת שכבת זרע ביום השלישי שהיא טמאה •
שנאמר היו נכונים לשלשת ימים • מנין שמרחיצין את
המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת • שנאמר ויהי
ביום השלישי בהיותם כזאבים • מנין שקושרין לשון
של זהורית בראש שעיר המשתלח • שנאמר אם יהיו
חטאיכם כשנים כשלג ילבינו:

ד מנין לסיכה שהיא כשתיה ביום הכיפורים • אף על
פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר • שנאמר ותבא במים
בקרבם וכשמן בעצמותיו:

ה' המוציא עצים כדי לבשל ביצה קלה • תבלין כדי לתבל
 ביצה קלה • ומצטרפין זה עם זה • קליפי אגוזים • קליפי
 רמונים • איסטיס • ופואה • כדי לצבוע בהן בגד קטן
 בסבכה • מי רגלים • נתר • ובורית • קמוליא • ואשלג •
 כדי לכבס בהן בגד קטן בסבכה • רבי יהודה אומר כדי
 להעביר על הכתם:

י' פלפלת כל שהוא • ועטרן כל שהוא • מיני בשמים ומיני
 מתכות כל שהן • מאבני המזבח ומעפר המזבח • מקק
 ספרים • ומקק מטפחותיהם • כל שהוא • שמצניעים
 אותן לגונן • רבי יהודה אומר אף המוציא ממשמשי
 עבודת אלילים כל שהוא • שנאמר ולא ידבק בידך
 מאומה מן החרם:

י' המוציא קפת הרוכלין • אף על פי שיש בה מינין
 הרבה • אינו חייב אלא חטאת אחת • זרעוני גנה פחות
 מכגרוגרת • רבי יהודה בן בתיירה אומר חמשה • זרע
 קשואין שנים • זרע דלועין שנים • זרע פול המצרי שנים •
 חגב חי (טהור) כל שהוא • מת כגרוגרת • צפורת כרמים
 בין חיה בין מתה כל שהוא • שמצניעין אותה לרפואה •
 רבי יהודה אומר אף המוציא חגב חי טמא כל שהוא •
 שמצניעין אותו לקטן לשחוק בו:

פרק י

הַמִּצְנִיעַ לְזֶרַע • וּלְדוֹגְמָא • וּלְרְפוּאָה • וְהוֹצִיאוּ בְשַׁבָּת
חַיִּיב בְּכָל שֶׁהוּא • וְכָל אָדָם אֵין חַיִּיב עָלָיו אֲלָא
כְּשִׁיעוּרוֹ • חֲזַר וְהִכְנִיסוּ • אֵינוֹ חַיִּיב אֲלָא כְּשִׁיעוּרוֹ:

בַּ הַמוֹצִיא אוֹכְלִין וְנִתְּנָן עַל הָאֶסְקָפָה • בֵּין שְׁחֹזַר
וְהוֹצִיאוֹ • בֵּין שֶׁהוֹצִיאוֹ אַחֵר פָּטוּר • מִפְּנֵי שֶׁלֹּא עָשָׂה
מְלָאכְתּוֹ בְּבֵת אַחַת • קָפָה שֶׁהִיא מְלָאכָה פִּירוֹת • וְנִתְּנָה
עַל אֶסְקָפָה הַחִיצוֹנָה • אֵף עַל פִּי שְׂרׁוֹב הַפִּירוֹת מִבְּחוּץ •
פָּטוּר עַד שִׁיוֹצִיא אֶת כָּל הַקָּפָה:

גַּ הַמוֹצִיא בֵּין בִּימִינוֹ • בֵּין בְּשִׁמְאָלוֹ • בְּתוֹךְ חִיקוֹ • אוֹ
עַל כְּתָפוֹ • חַיִּיב • שֶׁכֵּן מִשָּׂא בְּנֵי קֹהֵת • כִּלְאַחֵר יְדוֹ •
בְּרִגְלוֹ • בְּפִיו • וּבְמַרְפְּקוֹ • בְּאַזְנוֹ • וּבְשִׁעְרוֹ • וּבְפּוֹנְדָתוֹ •
וּפִיָּה לְמִטָּה • בֵּין פּוֹנְדָתוֹ לְחִלּוֹקוֹ • וּבְשִׁפְתֵי חִלּוֹקוֹ •
בְּמִנְעָלוֹ • בְּסִנְדָלוֹ • פָּטוּר • שֶׁלֹּא הוֹצִיא כְּדֶרֶךְ הַמוֹצִיאוֹ:

דַּ הַמִּתְכַּנֵּן לְהוֹצִיא לְפָנָיו • וּבָא לוֹ לְאַחֲזָרְיוֹ • פָּטוּר •
לְאַחֲזָרְיוֹ • וּבָא לוֹ לְפָנָיו • חַיִּיב • בְּאַמֶּת אֲמָרוֹ • הָאִשָּׁה
הַחוֹגֶרֶת בְּסִינֵר • בֵּין מִלְּפָנֶיהָ וּבֵין מִלְּאַחֲרֶיהָ • חַיִּיבֶת •
שֶׁכֵּן רָאוּי לְהִיּוֹת חוּזֵר • רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר אֵף מִקִּבְּלִי
פְּתִיקִין:

הַ הַמוֹצִיא כֶּכֶר לְרִשּׁוֹת הָרִבִּים • חַיִּיב • הוֹצִיאוּהוּ שְׁנַיִם •
פָּטוּרִין • לֹא יִכּוֹל אֶחָד לְהוֹצִיאוֹ • וְהוֹצִיאוּהוּ שְׁנַיִם •

חייבין · ורבי שמעון פוטר · המוציא אוכלין פחות
מכשיעור בכלי · פטור אף על הפלי · שהכלי טפלה לו ·
את החי במטה · פטור אף על המטה · שהמטה טפלה
לו · את המת במטה חייב · וכן כזית מן המת · וכזית מן
הגבלה · וכעדשה מן השרץ · חייב · ורבי שמעון פוטר:
' הנוטל צפרניו זו בזו · או בשניו · וכן שערו · וכן שפמו ·
וכן זקנו · וכן הגודלת · וכן הפוחלת · וכן הפוקקת · רבי
אליעזר מחייב · וחכמים אוסרין משום שבות · התולש
מעציץ נקוב · חייב · ושאינו נקוב פטור · ורבי שמעון
פוטר בזה ובזה:

פרק יא

הזורק מרשות היחיד לרשות הרבים · מרשות
הרבים · לרשות היחיד · חייב · מרשות היחיד
לרשות היחיד · ורשות הרבים באמצע · רבי עקיבא
מחייב וחכמים פוטרין:

^ב ביצד · שתי גזוזטראות זו כנגד זו ברשות הרבים ·
המושיט והזורק מזו לזו פטור · היו שתיהן בדיוטא
אחת · המושיט חייב · והזורק פטור · שפך היתה עבודת
הלזים · שתי עגלות זו אחר זו ברשות הרבים · מושיטין
הקרשים מזו לזו · אבל לא זורקין · חולית הבזר והסלע
שהן גבוהין עשרה ורחבן ארבעה · הנוטל מהן · והנותן
על גבן · חייב · פחות מכן פטור:

ג' הַזֹּרֵק אַרְבַּע אַמּוֹת בַּכֶּתֶל • לְמַעַלָּה מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים •
 בְּזֹרֵק בְּאֵוִיר • לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים • בְּזֹרֵק בְּאַרְץ •
 הַזֹּרֵק בְּאַרְץ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיִּיב • זֶרֶק לְתוֹךְ אַרְבַּע
 אַמּוֹת • וְנִתְגַּלְגַּל חוּץ לְאַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר • חוּץ לְאַרְבַּע
 אַמּוֹת • וְנִתְגַּלְגַּל לְתוֹךְ אַרְבַּע אַמּוֹת חַיִּיב:

ד' הַזֹּרֵק בָּיִם אַרְבַּע אַמּוֹת פָּטוּר • אִם הָיָה רֶקֶק מִיָּם
 וְיִרְשׁוֹת הָרַבִּים מִהֶלְכֶּת בּוֹ • הַזֹּרֵק לְתוֹכוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת
 חַיִּיב • וְכַמָּה הוּא רֶקֶק מִיָּם • פָּחוֹת מֵעֲשָׂרָה טַפָּחִים •
 רֶקֶק מִיָּם וְיִרְשׁוֹת הָרַבִּים מִהֶלְכֶּת בּוֹ • הַזֹּרֵק בְּתוֹכוֹ אַרְבַּע
 אַמּוֹת חַיִּיב:

ה' הַזֹּרֵק מִן הַיָּם לַיִבֶּשֶׁה • וּמִן הַיִּבֶּשֶׁה לַיָּם • וּמִן הַיָּם
 לַסְּפִינָה • וּמִן הַסְּפִינָה לַיָּם • וּמִן הַסְּפִינָה לַחֲבֵרְתָּהּ •
 פָּטוּר • סְפִינּוֹת קְשׁוּרוֹת זוּ בְּזוּ • מְטִלְטִלִין מְזוּ לְזוּ • אִם
 אֵינָן קְשׁוּרוֹת • אֵף עַל פִּי שְׂמֻקּוֹת • אֵין מְטִלְטִלִין מְזוּ
 לְזוּ:

ו' הַזֹּרֵק וְנִזְכָּר לְאַחַר שְׂיֻצָּתָהּ מִיָּדוֹ • קִלְטָהּ אַחֵר • קִלְטָהּ
 כָּלֵב • אוֹ שְׁנִשְׂרָפָה • פָּטוּר • זֶרֶק לַעֲשׂוֹת חֲבוּרָה • בֵּין
 בְּאָדָם • וּבֵין בְּבֵהֻמָּה • וְנִזְכָּר עַד שֶׁלֹּא נַעֲשִׂית חֲבוּרָה
 פָּטוּר • זֶה הַכֶּלֶל • כָּל חַיִּיבֵי חֲטָאוֹת אֵינָן חַיִּיבִין • עַד
 שֶׁתֵּהָא תְּחִלָּתָן וְסוּפָן שְׂגָגָה • תְּחִלָּתָן שְׂגָגָה וְסוּפָן זָדוֹן •
 תְּחִלָּתָן זָדוֹן וְסוּפָן שְׂגָגָה • פָּטוּרִין עַד שֶׁתֵּהָא תְּחִלָּתָן
 וְסוּפָן שְׂגָגָה:

פרק יב

הַבּוֹנָה • כָּמָה יִבְנֶה וַיְהִי חַיִּיב • הַבּוֹנָה כָּל שֶׁהוּא •
וְהַמְסִיתָ • וְהַמָּכָה בְּפִטִּישׁ • וּבְמַעֲצָד • וְהַקּוֹדֵחַ
כָּל שֶׁהוּא • חַיִּיב • זֶה הַכָּלֵל • כָּל הָעוֹשֶׂה מְלָאכָה
וּמְלֹאכָתוֹ מִתְקַיֵּימָת בְּשַׁבָּת • חַיִּיב • רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן
גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר אִף הַמָּכָה בְּקוֹרְנָס עַל הַסֵּדֶן בְּשַׁעַת
מְלָאכָה חַיִּיב • מִפְּנֵי שֶׁהוּא כֹמֶתֶקֶן מְלָאכָה:

א הַחוֹרֵשׁ כָּל שֶׁהוּא • הַמְנַכֵּשׁ • וְהַמְקַרְסֵם • וְהַמְזַרֵּר כָּל
שֶׁהוּא • חַיִּיב • הַמְלַקֵּט עֵצִים • אִם לְתֵקֶן כָּל שֶׁהוּא • אִם
לְהַסִּיק כְּדִי לְבַשֵּׁל בִּיצָה קֹלֶה • הַמְלַקֵּט עֵשְׂבִים • אִם
לְתֵקֶן כָּל שֶׁהוּא • אִם לְבַהֲמָה • כִּמְלֵא פִי גְדִי:

ג הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת • בֵּין בִּימִינוֹ • בֵּין בְּשִׁמְאֵלוֹ • בֵּין
מִשֵּׁם אֶחָד • בֵּין מִשְׁתֵּי שְׁמוֹת • בֵּין מִשְׁתֵּי סִמְמָנוֹת • בְּכָל
לְשׁוֹן חַיִּיב • אָמַר רַבִּי יוֹסִי לֹא חִיְּבוּ שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת אֶלָּא
מִשׁוּם רוּשִׁים • שֶׁכַּדְּהִיּוּ כּוֹתְבִין עַל קֶרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן • לִידַע
אִיזוֹ בֶּן זֹוגוֹ • אָמַר רַבִּי (יְהוּדָה) מְצִינּוּ שֵׁם קֶטֶן מִשֵּׁם
גָּדוֹל • שֵׁם מִשְׁמַעוֹן וּשְׁמוּאֵל • נַח מִנַּחֲוֹר • דָּן מִדְּנִיאֵל •
גָּד מִגְּדִיאֵל:

ד הַכּוֹתֵב שְׁתֵּי אוֹתִיּוֹת בְּהֶעֱלֵם אֶחָד • חַיִּיב • כָּתַב בְּדִיו •
בְּסֵם • בְּסִקְרָא • בְּקוֹמוֹס • וּבְקִנְקִנְתּוֹס • וּבְכָל דְּבָר שֶׁהוּא
רוּשִׁים • עַל שְׁנֵי כּוֹתְלֵי זֵוִיּוֹת • וְעַל שְׁנֵי לוּחֵי פִנְקָס • וְהֵן
נִהְגִּין זֶה עִם זֶה חַיִּיב • הַכּוֹתֵב עַל בִּשְׂרוֹ חַיִּיב • הַמְסִירֵט

על בשרו • רבי אליעזר מחייב חטאת • ורבי יהושע
פוטר:

ה כתב במשקין • במי פירות • באבק דרכים • באבק
הסופרים • ובכל דבר שאיגו מתקיים • פטור • לאחר
ידו • ברגלו • בפיו • ובמרפיקו • כתב אות אחת סמוך
לכתב • וכתב על גבי כתב • נתפון לכתוב חי"ת וכתב
שני זי"ג • אחת בארץ ואחת בקורה • כתב על שתי
כותלי הבית • על שני דפי פנקס • ואין נהגין זה עם זה •
פטור • כתב אות אחת נוטריקון • רבי יהושע בן בתירא
מחייב וחכמים פוטרין:

י הכותב שתי אותיות בשתי העלמות • אחת שחרית
ואחת בין הארבעים • רבן גמליאל מחייב וחכמים
פוטרין:

פרק יג

רבי אליעזר אומר האורג שלשה חוטין בתחלה ואחת
על האריגה חייב • וחכמים אומרים בין בתחלה בין
בסוף שיעורו שני חוטין:

ב העושה שתי בתי גרין • בגרין • בקירוס • בגפה •
בבברה • ובסל חייב • והתופר שתי תפירות • והקורע
על מנת לתפור שתי תפירות:

ג הקורע בחמתו · ועל מתו · וכל המקלקלין פטורין ·
והמקלקל על מנת לתקן · שיעורו כמתקן:

ד שיעור המלבן · והמנפץ · והצובע · והטווה · כמלא
רוחב הסיט כפול · והאורג שני חוטין · שיעורו כמלא
הסיט:

ה רבי יהודה אומר · הצד צפור למגדל · וצבי לבית ·
חייב · וחכמים אומרים · צפור למגדל · וצבי לבית ·
ולחצר ולביבין · רבן שמעון בן גמליאל אומר לא כל
הביבין שוין · זה הכלל · כל המחסר צידה פטור ·
ושאינו מחסר צידה חייב:

ו צבי שנכנס לבית ונעל אחד בפניו · חייב · ונעלו שנים
פטורין · לא יכול אחד לנעול · ונעלו שנים · חייבין · ורבי
שמעון פוטר:

ז יושב האחד על הפתח ולא מלאהו · יושב השני
ומלאהו · השני חייב · יושב הראשון על הפתח ומלאהו ·
ובא השני וישוב בצדו · אף על פי שעמד הראשון והלך
לו · הראשון חייב · והשני פטור · הא למה זה דומה ·
לנועל את ביתו לשמרו · ונמצא צבי שמור בתוכו:

פרק יד

שְׁמִנָּה שְׂרָצִים הָאֻמּוּרִים בַּתּוֹרָה · הֶעָדָן וְהַחוּבֵל בָּהֶן
 חֵיִיב · וְשָׂאֵר שְׂקָצִים וְרִמָּשִׁים · הַחוּבֵל בָּהֶן
 פָּטוּר · הֶעָדָן לְצוּרֶךָ · חֵיִיב · וְשָׂאֵל לְצוּרֶךָ · פָּטוּר · חִיָּה
 וְעוֹף שְׁבִרְשׁוֹתָו · הֶעָדָן · פָּטוּר · וְהַחוּבֵל בָּהֶן · חֵיִיב:

ב אין עוֹשִׂין הִילְמִי בַּשַּׁבָּת · אֲבָל עוֹשֶׂה הוּא אֶת מִי מֶלֶח ·
 וְטוֹבֵל בָּהֶן פָּתוּ · וְנוֹתֵן לְתוֹךְ הַתְּבַשִּׁיל · אָמַר רַבִּי יוֹסִי ·
 וְהֵלֵא הוּא הִילְמִי · בֵּין מַרְבֵּה · וּבֵין מוּעָט · וְאֵלּוּ הֵן מִי
 מֶלֶח הַמִּתְרִין · נוֹתֵן שֶׁמֶן בַּתְּחִלָּה · לְתוֹךְ הַמַּיִם · אוֹ לְתוֹךְ
 הַמֶּלֶח:

ג אין אוֹכְלִין אֵיזוּב יוֹן בַּשַּׁבָּת · לְפִי שֶׁאֵינּוּ מֵאֲכָל בְּרִיאִים ·
 אֲבָל אוֹכֵל הוּא אֶת יוֹעֶזֶר · וְשׁוֹתָה אָבוֹב רוֹעָה · כָּל
 הָאוֹכְלִין אוֹכֵל אָדָם לְרַפּוּאָה וְכָל הַמְשַׁקֵּין שׁוֹתָה · חוּץ
 מִמִּי דְקָלִים · וְכוּס עֶקְרִים · מִפְּנֵי שֶׁהֵן לִירוּקָה · אֲבָל
 שׁוֹתָה הוּא מִי דְקָלִים לְצִמָּאוֹ · וְסֵךְ שֶׁמֶן עֶקְרִין שֶׁלֹּא
 לְרַפּוּאָה:

ד הַחוֹשֵׁשׁ בְּשָׁנָיו · לֹא יִגְמַע בָּהֶן אֶת הַחֶמֶץ · אֲבָל מְטִיבֵל
 הוּא כְּדֶרֶכוֹ · וְאִם נִתְרַפָּא נִתְרַפָּא · הַחוֹשֵׁשׁ בְּמִתְנָיו · לֹא
 יְסוּדֶךָ יֵין וְחֶמֶץ · אֲבָל סֵךְ הוּא אֶת הַשֶּׁמֶן · וְלֹא שֶׁמֶן וָרֹד ·
 בְּנֵי מַלְכִּים סָכִין שֶׁמֶן וָרֹד עַל מְכוּתֵיהֶן · שֶׁכֵּן דְּרָכָם לְסוּד
 בַּחוּל · רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר כָּל יִשְׂרָאֵל בְּנֵי מַלְכִּים הֵם:

פרק טו

אלו קשרים שחייבין עליהן קשר הגמלין וקשר
הספגין וכשם שהוא חייב על קשורין כך הוא
חייב על התרין רבי מאיר אומר כל קשר שהוא יכול
להתירו באחת מידי אין חייבין עליו:

^ב יש לך קשרים שאין חייבין עליהן בקשר הגמלין
ובקשר הספגין קושרת אשה מפתח חלוקה וחוטי
סבכא ושל פסיקיא ורצועות מנעל וסנדל ונודות
יוזן ושמן וקדרה של בשר רבי אליעזר בן יעקב אומר
קושרין לפני הבהמה בשביל שלא תצא קושרין דלי
בפסיקיא אבל לא בחבל רבי יהודה מתיר כלל אמר
רבי יהודה כל קשר שאינו של קיימא אין חייבין עליו:

^ג מקפלין את הכלים אפילו ארבעה וחמשה פעמים
ומציעין את המטות מלילי שבת לשבת אבל לא משבת
למוצאי שבת רבי ישמעאל אומר מקפלין את הכלים
ומציעין את המטות מיום הכפורים לשבת וחלבי שבת
קרבין ביום הכפורים (אבל לא של יום הכפורים
בשבת) רבי עקיבא אומר לא של שבת קרבין ביום
הכפורים ולא של יום הכפורים קרבין בשבת:

פרק טז

כָּל כְּתָבִי הַקֹּדֶשׁ · מַצִּילִין אוֹתָן מִפְּנֵי הַדְּלִיקָה · בֵּין
שְׁקוֹרִין בָּהֶן · וּבֵין שְׂאִין קוֹרִין בָּהֶן · וְאֵף עַל פִּי
שְׁכֵתוּבִים בְּכָל לָשׁוֹן טְעוּנִים גְּנִיזָה · וּמִפְּנֵי מָה אֵין קוֹרִין
בָּהֶם · מִפְּנֵי בִטּוֹל בֵּית הַמִּדְרָשׁ · מַצִּילִין תִּיק הַסֵּפֶר
עִם הַסֵּפֶר · וְתִיק הַתְּפִלִּין עִם הַתְּפִלִּין · וְאֵף עַל פִּי
שֵׁישׁ בְּתוֹכָן מַעוֹת · וְלִהְיוֹן מַצִּילִין אוֹתָן · לְמַבּוּי שְׂאִינוֹ
מִפְּלֹשׁ · בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר אֵף לְמִפְּלֹשׁ:

ב מַצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת · הָרְאוּי לְאָדָם לְאָדָם ·
הָרְאוּי לְבִהְמָה לְבִהְמָה · בִּיצֵד · גִּפְלָה דְּלִיקָה בְּלִילִי
שַׁבָּת · מַצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת · בְּשַׁחֲרִית מַצִּילִין מְזוֹן
שְׁתֵּי סְעוּדוֹת · בְּמִנְחָה מְזוֹן סְעוּדָה אַחַת · רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר
לְעוֹלָם מַצִּילִין מְזוֹן שְׁלֹשׁ סְעוּדוֹת:

ג מַצִּילִין סֵל מְלֵא כִּכְרוֹת · וְאֵף עַל פִּי שֵׁישׁ בּוֹ מֵאָה
סְעוּדוֹת · וְעֵגוּל שֶׁל דְּבִילָה · וְחֻבִּית שֶׁל יִין · וְאוֹמֵר
לְאַחֲרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ לָכֶם · וְאִם הָיוּ פְקָחִין · עוֹשִׂין
עִמּוֹ חֲשֻׁבּוֹן אַחֵר הַשַּׁבָּת · לְהִיכֹן מַצִּילִין אוֹתָן · לְחַצֵּר
הַמְּעוֹרֶבֶת · בֶּן בְּתִירָא אוֹמֵר אֵף לְשֹׂאֵינָה מְעוֹרֶבֶת:

ד וְלִשְׁם מוֹצִיא כָּל כְּלִי תִשְׁמִישׁוֹ · וְלוֹבֵשׁ כָּל מָה
שְׂיִכּוֹל לְלָבוֹשׁ · וְעוֹטֵף כָּל מָה שְׂיִכּוֹל לְעֵטוֹף · רַבִּי יוֹסִי
אוֹמֵר שְׂמוֹנָה עָשָׂר כְּלִים · וְחוֹזֵר וְלוֹבֵשׁ וּמוֹצִיא · וְאוֹמֵר
לְאַחֲרִים בּוֹאוּ וְהַצִּילוּ עִמִּי:

ה רבי שמעון בן גנס אומר פורסין עור של גדי על גבי שידה תיבה ומגדל שאחז בהן את האור מפני שהוא מחרד ועושין מחיצה בכל הכלים בין מלאים בין ריקנים בשביל שלא תעבור הדליקה רבי יוסי אוסר בכלי חרס חדשים מלאים מים לפי שאין יכולין לקבל את האור והן מתבקעין ומכבין את הדליקה:

מסכת ערובין

מסכת פסחים

מסכת חגיגה

מסכת ביצה

מסכת מועד קטן

מסכת ראש השנה

מסכת יומא

מסכת סוכה

מסכת תענית

מסכת שקלים

מסכת מגילה